

ALAATTİN DEMİR

Vergi Müfettiři

**GELİR ÜZERİNDEN
ALINAN VERGİLER**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI

GELİR VERGİSİ

BİRİNCİ BÖLÜM GELİR VERGİSİ KANUNUNDA YER ALAN TEMEL KAVRAMLAR

I. Gelirin Tanımı.....	1
II. Gelirin Unsurları	1
III. Tam Mükellef.....	2
III.1. Türkiye’de Yerleşmiş Sayılma Halleri	2
III.2. Türkiye’de Yerleşme Sayılmayan Haller	3
III.3. Dar Mükellefler	3
III.3.1. Daimi Temsilci	4
IV. Vergiden Muaf Esnaflar.....	5
V. Esnaf Muaflığından Faydalanamayacak Olan Mükellefler	7

İKİNCİ BÖLÜM

TİCARİ KAZANÇ

I.	Ticari Kazancın Tanımı Ve Ticari Kazanç Kapsamında Yer Alan Faaliyetler	9
I.1.	Bir Ticari Faaliyetin Ticari Kazanç Faaliyeti Olarak Değerlendirilmesi İçin Taşınması Gereken Özellikler	10
I.2.	Şahıs Ve Sermaye Şirketleri Ortaklarının Gelir Vergisi Karşısındaki Durumları	10
I.2.1.	Şahıs Şirketlerinin Ortaklarının Durumu	10
I.2.2.	Sermaye Şirketlerinin Ortaklarının Durumu	11
I.2.3.	İş Ortaklıklarının Durumu	11
II.	Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler Ve Tespit Yöntemi.....	11
II.1.	Gerçek Usulde Vergilendirme	12
II.1.1.	Birinci Sınıf Tacirler (Bilanço esasına göre defter tutanlar) 12	
II.1.1.1.	Bilanço Esasına Göre Ticari Kazancın Tespiti	13
II.2.	İkinci Sınıf Tacirler (İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar)	13
II.2.1.	İşletme Hesabı Esasında Ticari Kazancın Tespiti.....	13
II.3.	Basit Usulde Vergilendirme	13
II.3.1.	Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflere Sağlanan Vergisel Kolaylıklar	14
II.3.2.	Basit Usule Tabi Olmanın Şartları	14
II.3.2.1.	Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları	14
II.3.2.2.	Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları	15
II.3.3.	Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar	16
II.3.4.	Bakanlar Kurulu Kararları (BKK) Uyarınca Gerçek Usulde Vergilendirilen Mükellefler	17
II.3.4.1.	95/6430 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler.....	17
II.3.4.2.	8/5521 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler.....	18

II.3.4.3. 92/2683 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler.....	18
II.3.5. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları	19
II.3.6. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş	19
II.3.7. Gerçek Usulden Basit Usule Geçiş	20
II.3.7.1. Basit Usulde Vergilendirilen Mükellefler İçin Ticari Kazancın Tespiti	22
III. Ticari Kazancın Tespitinde Dikkate Alınacak İndirilecek Giderler	24
IV. Ticari Kazancın Tespitinde İndirilemeyecek Giderler	25
V. Diğer Kanunlara Göre Ticari Kazancın Tespitinde İndirilebilecek Ve İndirilemeyecek Giderler	27
VI. Yıllara Yaygın İnşaat Ve Onarım İşi Ve Vergilendirilmesi	28
VI.1. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşinin Özellikleri.....	28
VI.2. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Ortak Genel Giderlerin Dağıtımı.....	29
VI.3. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Amortismanların Dağıtımı	29
VI.4. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Tevkifat Uygulaması	30
VII. Ticari Kazancın İstisnaları	31
VII.1. PTT Acentelerinde Kazanç İstisnası.....	31
VII.2. Sergi ve Panayır İstisnası.....	31
VII.3. Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna.....	31
VII.4. Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Eğitim ve Öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası.....	31
VII.5. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası.....	32
VII.6. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yapılan Faaliyetler Sonucu Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna	33
VII.7. Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Elde Edilecek Kazançlara İlişkin İstisna	33

VII.8. Sınai Mülkiyet Haklarından Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna	34
VII.9. Yatırım İndirimi İstisnası.....	34
VIII. Ticari Kazanç Sahibi Mükelleflerin Yıllık Beyanname Verme Zorunluluğu	35
VIII.1. Ticari Kazanç Sahibi Mükelleflerin Faaliyetlerinden Doğan Zararlar Mahsubu	35
VIII.2. Ticari Kazanç Sahibi Mükelleflerin Yurtdışı Faaliyetlerinden Doğan Zararlar Mahsubu.....	35
VIII.3. Ticari Kazanç Sahibi Mükellefler Geçici Vergiye İlişkin Yükümlülükleri	36
VIII.3.1. Geçici Vergi Mükellefleri.....	36
VIII.3.2. Geçici Vergi Kapsamına Girmeyen Kazançlar ve Mükellefler.....	36
VIII.3.3. Geçici Vergi Dönemleri	37
VIII.3.3.1. Hesap Dönemi Takvim Yılı Olanlar İçin	37
VIII.3.3.2. Özel Hesap Dönemi Tayin Edilenler İçin	37
VIII.3.3.3. İşe Başlama, İş Bırakma veya Hesap Döneminin Değişmesi.....	37
VIII.3.3.4. Geçici Vergiye Esas Kazancın Tespiti.....	37
VIII.3.3.5. Geçici Verginin Eksik Beyan Edilmesi	38
VIII.3.3.6. Geçici Vergi Beyannamesine Eklenenecek Belgeler.....	39
IX. Ticari Kazanç Sahibi Mükelleflerin Yıllık Beyannameye Dahil Edilen Kazanç Ve İratlarından Yapılacak İndirimler	39
IX.1. Şahıs Sigorta Primleri	39
IX.2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları.....	40
IX.3. Bağış ve Yardımlar.....	41
IX.3.1. Bağış Ve Yardımda Kanuni Olarak Sınırlandırılmış İndirimler	41
IX.3.2. Bağış Ve Yardımda Kanuni Olarak Sınırlandırılmamış İndirimler	41
IX.4. Sponsorluk Harcamaları	42

IX.5. 5746 Sayılı Kanun Kapsamındaki İndirimler.....	42
IX.5.1. Ar-Ge Ve Tasarım İndirimi	42
IX.5.2. Teknogirişim Sermayesi Desteği.....	43
IX.5.3. Diğer Teşvik Unsurları.....	43
IX.6. Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Ayni ve Nakdi Bağışlar	44
IX.7. Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Makbuz Karşılığı Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar	44
IX.8. Girişim Sermayesi Fonu Olarak Ayrılan Tutarların İndirimi	44
IX.9. Türkiye’den Yurt Dışı Mukim Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Hizmetlerden Sağlanan Kazançlara İlişkin İndirim....	45
IX.10. Yurt Dışında Bulunanlara Verilen Eğitim, Sağlık Ve Kanunda Sayılan Bazı Hizmetlerin Vergilendirilmesinde Tanınan İstisna.....	45
IX.11. Korunmalı İş Yeri İndirimi	46
IX.12. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi (6327 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 82. maddeye göre yapılacak indirim).....	46
IX.13. Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar	48
IX.14. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinde Tevkif Yoluyla Kesilen Ve Geçici Vergiler İle Ödenen Vergilerde Mahsup Ve İade Olanağı	49
IX.14.1. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Mahsup ve İadesi.....	49
IX.14.2. Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiden Mahsup ve Kalan Kısımın İadesi	49
IX.14.3. Mahsuben İade	49
IX.14.4. Nakden İade	50
IX.14.5. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Geçici Vergiye Mahsubu.....	51
IX.14.6. Geçici Verginin Mahsubu ve İadesi.....	51
IX.14.7. İade Talepleri Başvuru Şekli	52

IX.15. Ticari Kazanç Sahibi Mükelleflere 2018 Yılında Elde Ettikleri Kazançlar İçin Uygulanacak Gelir Vergisi Tarifesi ...53	
IX.15.1. Ticari Kazançlara İlişkin Beyannamelerin Verileceği Vergi Dairesi	54
IX.15.2. Ticari Kazanç Elde Eden Mükelleflerde Tarhiyatın Muhattabı	54
IX.15.3. Ticari Kazanç Elde Eden Mükelleflerde Vergilendirme Dönemi	55
IX.15.4. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi	55
IX.15.5. Ticari Kazanç Elde Eden Mükelleflerin Ödeme Yeri Ve Zamanı	56
IX.15.6. Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler Gelir Vergisi Beyannamelerine Ekleyecekleri Bilgi Ve Belgeler	57

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ZİRAİ KAZANÇ

I. Zirai Kazanç	59
I.1. Zirai Kazancın Tespiti Ve Vergilendirilmesi	60
I.2. Gerçek Usulde Vergilendirilen Zirai Kazanç Elde Eden Mükellefler	62
I.3. Zirai Kazanç Elde Eden Mükelleflerin Defterleri	62
I.4. Zirai Kazancın Gerçek Usulde Tespiti Bakımından Dikkate Alınacak Ölçüler	62
I.5. Zirai İşletme Hesabı Esasında Kazancın Tespiti	65
I.5.1. Zirai İşletme Hesabı Esasında Hasılatın Unsurları	65
I.5.2. Zirai İşletme Hesabı Esasında İndirilebilecek Giderler	66
I.5.3. Zirai İşletme Hesabı Esasında Hasılatın İndirilemeyecek Giderler	68
I.5.4. Zirai Kazanç Elde Eden Mükelleflerin Bilanço Esasına Göre Kazançlarının Tespiti	68
II. Zirai Kazancın İstisnaları	68

II.1. Teşvik İkramiyesi	68
II.2. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası	68
II.3. Yatırım İndirimi İstisnası.....	69
II.4. Zirai Kazancın Gerçek Usulde Vergilendirilmemesi Durumunda Beyanname	70

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÜCRET GELİRİ

I. Ücretin Tanımı Ve Ücret Sayılan Ödemeler	71
I.1. Ücret Gelirini Meydana Getiren Unsurlar	72
I.2. Ücret gelirlerinin Vergilendirilmesi	73
I.3. Gelir Vergisi Kanununda Ücret Geliri İçin Uygulanan İstisnalar	73
I.3.1. Gelir Vergisi Kanununun 23. Maddesinde Yer Alan Ücret İstisnaları	73
I.3.2. Gelir Vergisi Kanununun 24. Maddesinde Gider Karşılıklarında İstisnalar.....	76
I.3.3. Gelir Vergisi Kanununun 25. Maddesinde Tazminat ve Yardımlarda İstisnalar	77
I.3.4. Gelir Vergisi Kanununun 26. Maddesinde Vatan Hizmetleri Yardımlarında İstisnalar.....	79
I.3.5. Gelir Vergisi Kanununun 27. Maddesinde Teçhizat ve Tayın Bedellerinde İstisnalar.....	79
I.3.6. Gelir Vergisi Kanununun 28. Maddesinde Tahsil ve Tatbikat Ödemelerinde İstisnalar.....	80
I.3.7. Gelir Vergisi Kanununun 29. Maddesinde Teşvik İkramiye ve Mükafatlarında İstisnalar.....	80
II. Ücret Gelirinde İlke Olarak Benimsenen Usul Ve Ücretin Safi Tutarının Tespiti	81
II.1. Emekli Aidatı ve Sosyal Sigorta Primleri.....	81
II.2. Sosyal Güvenlik Destekleme Primi	82

II.3. İşsizlik Sigortası Primi	82
II.4. Şahıs Sigorta Primleri.....	83
II.5. Sendikalara Ödenen Aidatlar	83
II.6. Engellilik İndirimi	84
III. Gerçek Usule Tabi Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi	85
III.1. Kesinti Yoluyla Vergilendirme.....	85
III.2. Ücretin Yıllık Beyanname ile Beyan Edilmesi	86
III.3. Birden Fazla İşverenden Alınan Ücretlerin Vergilendirilmesi	87
III.4. Yabancı Bir Ülkedeki İşveren Tarafından Doğrudan Doğruya Ödenen Ücretlerin Vergilendirilmesi	88
III.5. Yabancı Elçilik Ve Konsolosluklarda Çalışan Ve İstisnadan Faydalanmayan Memur Ve Hizmetlilere Ödenen Ücretlerin Vergilendirilmesi	89
IV. Yıllık Beyannameye Dahil Edilen Gelirlerden Yapılacak İndirimler Ve Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilebilecek Bağış Ve Yardımlar	90
IV.1. Yıllık Beyannameye Dahil Edilen Gelirlerden Yapılacak İndirimler	90
IV.2. Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar	91
V. Ücret Geliri Elde Eden Mükelleflerin Ücret Gelirlerini Yıllık Beyanname İle Beyan Etmesi Durumunda Beyanname Verme Yeri Ve Zamanı	92
V.1. Ücret Geliri Elde Eden Mükelleflerin Beyanname Üzerinden Hesaplanan Gelir Vergisini Ödeme Yeri Ve Zamanı	93
V.2. Ücret Geliri Elde Eden Mükelleflerde Gelir Vergisi Tarifesi Uygulaması	93
VI. Diğer Ücretliler Tanımı Ve Vergilendirilmesi	94
VII. Asgari Geçim İndirimi	96
VII.1. Asgari Geçim İndiriminden Yararlanacak Ve Yararlanamayacak Olan Mükellefler.....	97

VII.2. Asgari Geçim İndiriminde Aile Fertlerinin, Emekli Maaşı Olanların Ve Boşananların Durumu	98
VII.3. Engellilik İndiriminden Faydalanan Ücretlilerde Asgari Geçim İndirimi Uygulaması	98
VII.4. Medeni Halin Ve Çocuk Sayısının Değişmesi Durumunda Asgari Geçim İndirimi Uygulaması	100
VII.5. Yıllık Beyanname Veren Ücretlilerde Asgari Geçim İndirimi Uygulaması	100

BEŞİNCİ BÖLÜM

SERBEST MESLEK KAZANCI

I. Serbest Meslek Kazancı	103
I.1. Gelir Vergisi Kanununa Göre Serbest Meslek Erbabı Tanımı Ve Serbest Meslek Erbabı Sayılanlar	104
I.2. Serbest Meslek Kazancının Tespiti Ve Yasal Defterlere Kaydı	105
I.3. Serbest Meslek Kazancının Tespitinde Hasılattan İndirilecek Giderler	106
I.4. Serbest Meslek Kazancında Vergi Tevkifatı	107
I.5. Serbest Meslek Kazancı Elde Edenlerin İş Yeri Kira Ödemelerinin Banka Kanalıyla Yada Ptt Aracılığıyla Yapılması Zorunluluğu.....	108
I.6. Serbest Meslek Kazancı Elde Edenlere Uygulanacak İstisnalar	108
I.7. Serbest Meslek Kazancı Elde Edenlerde Geçici Vergi Hesaplanması.....	110
I.8. Serbest Meslek Kazancı Elde Edenlerin Yıllık Beyanname Verme Zorunluluğu Ve Beyanname Üzerinden İndirilecek Olan İndirimler	111
I.9. Serbest Meslek Kazancı Elde Edenlerin Zarar Etmesi Durumunda Zararın Mahsubu	112
I.10. Serbest Meslek Kazancı Elde Edenlerin Beyanname Verme Yeri Ve Zamanı.....	112

I.11. Serbest Meslek Kazancı Elde Edenlerin Vergiyi Ödeme Yeri Ve Zamanı	113
I.12. Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükelleflerin Beyannamelerine Eklemesi Gereken Belgeler	113
I.13. Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükelleflere Uygulanacak Vergi Tarifesi	114

ALTINCI BÖLÜM

GAYRİMENKUL SERMAYE İRADI

I. Gayrimenkul Sermaye İradı Kavramı Ve Gayrimenkul Sermeye İradının Mükellefleri	115
I.1. Gayrimenkul Sermaye İradına Konu Mal Ve Haklar	115
I.2. Gayrimenkul Sermaye İradında Gayri Safi İrat Ve Safi İradın Tespiti	117
I.3. Kiraya İlişkin Tahsilat Ve Ödemelerin Banka Veya Posta İdaresi Vasıtasıyla Yapılması Zorunluluğu	118
I.4. Kira Bedelinin Hiç Olmaması Veya Eksik Olması Durumunda Bedel Tespiti Ve Emsal Kira Bedeli Uygulanacak Ve Uygulanmayacak Haller	119
I.5. Konut Kira Geliri Elde Eden Mükelleflerde İstisna Uygulaması Ve İstisnadan Yararlanma Şartları	120
I.6. Kira Gelirinin Elde Edilmesinde İndirilecek Giderler Ve Gider Yöntemleri	122
I.7. Gerçek Gider Yönteminde İstisnadan Yararlanılması Halinde İndirilecek Giderin Hesaplanması	124
I.8. Gayrimenkul Sermaye İradı Elde Mükelleflerde Zarar Mahsubu	125
I.9. Kira Ödemelerinde Vergi Kesintisi Uygulaması	125
I.10. Gayrimenkul Sermaye İradı Elde Mükelleflerin Kira Gelirleri Beyanı	126
I.11. Gayrimenkul Sermaye İradı Elde Edenler Mükelleflerin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinde İndirilecek Giderler ...	127

I.11.1. Bireysel Emeklilik Ve Şahıs Sigorta Primleri.....	127
I.11.2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları	128
I.11.3. Bağış ve Yardımlar	129
I.11.3.1. Bağış Ve Yardımda Kanuni Olarak Sınırlandırılmış İndirimler.....	129
I.11.3.2. Bağış Ve Yardımda Kanuni Olarak Sınırlandırılmamış İndirimler.....	129
I.11.4. Sponsorluk Harcamaları.....	130
I.11.5. Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Ayni ve Nakdi Bağışlar	131
I.11.6. Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Makbuz Karşılığı Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar.....	131
I.11.7. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi	131
I.11.8. Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar.....	132
I.12. Gayrimenkul Sermaye İradı Elde Eden Mükelleflerin Beyannamelerini Beyannamelerini Verecekleri Yer Ve Beyanname Verme Zamanı.....	133
I.12.1. “Hazır Beyan Sistemi” Ve Gayrimenkul Sermaye İradı Elde Eden Mükelleflerin “Hazır Beyan Sistemi” Kullanımı	134
I.12.2. Kira Geliri Elde Edildiği Halde Beyanname Verilmemesi Veya Eksik Beyanname Verilmesi Halinde Konut Kira Geliri Elde Eden Mükelleflerin Yararlandığı İstisnadan Yararlanması Durumu	135
I.13. Gayrimenkul Sermaye İradı Elde Eden Mükelleflere Uygulanacak Vergi Tarifesi	135
I.14. Gayrimenkul Sermaye İradı Elde Eden Mükelleflerin Gelir Vergisini Ödeme Zamanı.....	136

YEDİNCİ BÖLÜM

MENKUL SERMAYE İRADİ

I.	Menkul Sermaye İradı Kavramı Ve Menkul Sermaye İradı Sayılan Gelirler	139
II.	Yıllık Beyanname İle Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları....	141
III.	Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları	141
IV.	Tutarın 2018 Yılı İçin 1.800 TL'yi Aşması Halinde Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları	142
IV.1.	1.800 TL'lik Tutarı Aşması Halinde Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları	142
IV.2.	Tutarın 2018 Yılı İçin 34.000 TL'yi Aşması Halinde Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları	143
IV.2.1.	34.000 TL'lik Tutarı Aşması Halinde Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları.....	143
IV.2.2.	İndirim Oranı Uygulanarak Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları	143
V.	Devlet Tahvili, Hazine Bonosu Ve Eurobondlardan Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi	144
V.1.	Devlet Tahvili Ve Hazine Bonosu (TL Cinsinden) Faiz Geliri.....	144
V.2.	Devlet Tahvili Ve Hazine Bonosu (Döviz, Altına Veya Başka Bir Değere Endeksli) Faiz Geliri	144
V.3.	Eurobond Faiz Geliri	145
VI.	Özel Sektör Tahvilleri Ve Kira Sertifikalarından Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi	145
VII.	Kar Paylarının Vergilendirilmesi	145
VIII.	Yurt Dışında Yaşayan Türk Vatandaşlarının Elde Ettiği Menkul Sermaye İratlarının Beyanı	147
IX.	Menkul Sermaye İradı Elde Eden Aile Bireyleri İle Küçükler, Kısıtlılar Ve Mümeyyiz Olmayanların Vergilendirilmesi.....	147

X.	Menkul Sermaye İradı Elde Eden Mükelleflerin Tevkif Suretiyle Kesilen Vergilerinin Mahsubu	148
XI.	Yıllık Beyannameye Dahil Edilen Kazanç Ve İratlardan Yapılacak İndirimler	148
XII.	Menkul Sermaye İradı Elde Eden Mükelleflerin Beyanname Verme Yeri Ve Zamanı	149
XII.1.	Menkul Sermaye İradı Elde Eden Mükelleflerin Hesaplanan Vergilerini Ödeyecekleri Yer Ve Zamanı	149
XIII.	Tevkifata Tabi Gelirler	150
XIV.	Tevkifata Tabi Olmayan Gelirler	150

SEKİZİNCİ BÖLÜM DİĞER KAZANÇ VE İRATLAR

I.	Gelir Vergisine Tabi Diğer Kazanç Ve İratlar	155
I.1.	Değer Artış Kazançları	155
I.2.	Vergilendirilmeyecek Değer Artışı Kazançları	156
I.3.	Değer Artışında Safi Kazancın Tespiti	157
II.	Arızı Kazançlar	159

KURUMLAR VERGİSİ

BİRİNCİ BÖLÜM KURUMLAR VERGİSİNİN KONUSU VE MÜKELLEFİYET

I.	Kurumlar Vergisinin Konusu	173
II.	Kurumlar Vergisinin Mükellefleri.....	173
II.1.	Sermaye Şirketleri.....	173

II.1.1. Anonim, Limited Ve Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketler	173
II.1.2. Fonlar	174
II.1.2.1. Sermaye Piyasası Kurulunun Düzenleme Ve Denetimine Tabi Fonlar	174
II.1.2.2. Yabancı fonlar	176
II.2. Kooperatifler	176
II.3. İktisadi Kamu Kuruluşları	177
II.3.1. Devlete, İl Özel İdarelerine, Belediyelere, Diğer Kamu İdarelerine Ve Kuruluşlarına Ait Veya Bağlı Olan Ticari, Sınai Ve Ziraî İşletmeler	177
II.3.2. Yabancı Devletlere, Yabancı Kamu İdare Ve Kuruluşlarına Ait Veya Bağlı Olan Ticari, Sınai Ve Ziraî İşletmeler	178
II.4. Dernek Veya Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler	178
II.5. İş Ortaklıkları	183
II.5.1. Tanımı Ve Kapsamı	183
II.5.2. Unsurları	184
II.5.3. İşin Bitiminde Ortaya Çıkan Zararların Durumu	185
III. Kurumlar Vergisi Kanununa Göre Tam Ve Dar Mükellefiyet	186
III.1. Tam Mükellefiyet	186
III.2. Dar Mükellefiyet	186

İKİNCİ BÖLÜM

KURUMLAR VERGİSİNDE MUAFİYET VE İSTİSNALAR

I. Kurumlar Vergisi Kanununa Göre Muafiyet	189
I.1. Kamu İdare Ve Kuruluşları Tarafından Tarım Ve Hayvancılığı, Bilimi, Fenni Ve Güzel Sanatları Öğretmek, Yaymak, Geliştirmek Ve Teşvik Etmek Amacıyla İşletilen Kuruluşlar	189

I.1.1. Okul Atölyeleri	190
I.1.2. Otelcilik Ve Turizm Meslek Liseleri Uygulama Otelleri	190
I.2. Kamu İdare Ve Kuruluşları Tarafından Genel İnsan Ve Hayvan Sağlığını Korumak Ve Tedavi Etmek Amacıyla İşletilen Kuruluşlar	191
I.2.1. Vakıf Üniversiteleri Bünyesinde Faaliyet Gösteren Sağlık Kurumları	192
I.3. Kamu İdare Ve Kuruluşları Tarafından Sosyal Amaçlarla İşletilen Kuruluşlar	192
I.3.1. Kamu İdare Ve Kuruluşları Tarafından Sosyal Amaçlarla İşletilen Yardım Sandıkları	192
I.3.2. Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri Bünyesinde Oluşturulan İş Yurtları.....	193
I.4. Kamu İdare Ve Kuruluşları Tarafından Açılan Sergiler, Fuarlar Ve Panayırılar	193
I.5. Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine Ait Kreş Ve Konukevleri İle Askeri Kışlalardaki Kantinler	193
I.5.1. Kreş Ve Konukevleri	193
I.5.2. Askeri Kışlalardaki Kantinler	194
I.6. Kanunla Kurulan Emekli Ve Yardım Sandıkları İle Sosyal Güvenlik Kurumları.....	195
I.7. Yaptıkları İş Veya Hizmet Karşılığında Resim Ve Harç Alan Kamu Kuruluşları	196
I.8. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Özelleştirme Fonu, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Ve 5602 Sayılı Kanunun 3. Maddesiyle Tanımlanan İlgili Kurum Ve Kuruluşlar	196
I.9. Darphane Ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü İle Askeri Fabrika Ve Atölyeler	197
I.10. İl Özel İdareleri, Belediyeler Ve Köyler İle Bunların Oluşturdukları Birlikler Veya Bunlara Bağlı Kuruluşlar Tarafından İşletilen İşletmeler	197
I.11. Köyler Veya Köy Birlikleri Tarafından İşletilen İşletmeler....	198

I.12. Spor Kulüplerinin İdman Ve Spor Faaliyetlerinde Bulunan İktisadi İşletmeleri İle Sadece İdman Ve Spor Faaliyetinde Bulunan Anonim Şirketler	199
I.13. Kooperatifler.....	200
I.13.1. Muafiyet Şartları.....	200
I.13.1.1. Sermaye Üzerinden Kazanç Dağıtılmaması.....	200
I.13.1.2. Yönetim Kurulu Başkan Ve Üyelerine Kazanç Üzerinden Hisse Verilmemesi.....	201
I.13.1.3. Yedek Akçelerin Dağıtılmaması.....	201
I.13.1.4. Sadece Ortaklarla İş Görülmesi	201
I.13.1.4.1. Üretim Kooperatiflerinde Ortak Dışı İşlemler	202
I.13.1.4.2. Kredi Kooperatiflerinde Ortak Dışı İşlemler	203
I.13.1.4.3. Yapı Kooperatiflerinde Ortak Dışı İşlemler	203
I.13.2. Yapı Kooperatiflerinin Muafiyetinde Özel Şartlar	204
I.13.3. Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Kooperatiflerde Ortak Dışı İşlemlerin Vergilendirilmesi	206
I.14. Kredi Teminatı Sağlamak Üzere Kurulmuş Olan Kurumlar	208
I.15. Bilimsel Araştırma Ve Geliştirme Faaliyetinde Bulunan Kurum Ve Kuruluşlar	209
I.16. Organize Sanayi Bölgeleri İle Küçük Sanayi Sitelerine Ait İktisadi İşletmeler	209
I.17. Bölgesel Yönetim Merkezleri.....	210
I.17.1. Muafiyet Şartları	210
I.17.1.1. Ekonomi Bakanlığından Alınan İzne İstinaden Kurulma	211
I.17.1.2. Tüm Giderlerinin Kanuni Ve İş Merkezi Türkiye’de Bulunmayan Kurumlar Tarafından Karşılanması.....	212
I.17.1.3. Giderlerin Türkiye’de Tam Veya Dar Mükellefiyete Tabi Herhangi Bir Kurumun Hesaplarına İntikal Ettirilmemesi Veya Kârından Ayrılmaması.....	212
I.17.2. Muafiyetten Yararlanacaklar	213
I.18. Şarta Bağlı Muafiyetlerin Kaybedilmesi Veya Kazanılması..	213

II.	Kurumlar Vergisi Kanununa Göre İstisnalar	215
II.1.	İştirak Kazançları İstisnası	215
II.2.	Yurt Dışı İştirak Kazançları İstisnası.....	217
II.2.1.	Yurt Dışı İştirak Kazancı İstisnasından Yararlanma Şartları.....	218
II.2.1.1.	İştirak Edilen Kurumun Anonim Veya Limited Şirket Niteliğinde Bir Kurum Olması	218
II.2.1.2.	İştirak Edilen Kurumun Kanuni Ve İş Merkezinin Türkiye’de Bulunmaması.....	218
II.2.1.3.	İştirak Payını Elinde Tutan Kurumun Yurt Dışı İştirakin Ödenmiş Sermayesinin En Az %10’una Sahip Olması.....	218
II.2.1.4.	İştirak Kazancının Elde Edildiği Tarih İtibarıyla, İştirak Payının Kesintisiz Olarak En Az Bir Yıl Süre İle Elde Tutulması.....	219
II.2.1.5.	Yurt Dışı İştirak Kazancının İştirak Edilen Kurumun Faaliyette Bulunduğu Ülke Vergi Kanunları Uyarınca En Az %15 Oranında Gelir Ve Kurumlar Vergisi Benzeri Toplam Vergi Yüğü Taşınması	219
II.2.1.6.	İştirak Kazancının Elde Edildiği Hesap Dönemine İlişkin Kurumlar Vergisi Beyannamesinin Verilmesi Gereken Tarihe Kadar Türkiye’ye Transfer Edilmesi	223
II.2.2.	Yurt Dışındaki İnşaat İşlerinin Yapılabilmesi İçin İlgili Ülke Mevzuatına Göre Ayrı Bir Şirket Kurulmasının Zorunlu Olduğu Durumlarda İstisna Uygulaması	224
II.3.	Tam Mükellef Anonim Şirketlerin Yurt Dışı İştirak Hisselerini Elden Çıkarmalarına İlişkin İstisna.....	224
II.4.	Emisyon Primi Kazancı İstisnası.....	226
II.5.	Türkiye’de Kurulu Fonlar İle Yatırım Ortaklıklarının Kazançlarına İlişkin İstisna.....	226
II.5.1.	Menkul Kıymetler Yatırım Fonları Veya Ortaklıklarının Portföy İşletmeciliğinden Doğan Kazançları.....	227

II.5.2. Portföyü Türkiye’de Kurulu Borsalarda İşlem Gören Altın Ve Kıymetli Madenlere Dayalı Yatırım Fonları Veya Ortaklıklarının Portföy İşletmeciliğinden Doğan Kazançları.....	227
II.5.3. Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Veya Ortaklıklarının Kazançları	228
II.5.4. Gayrimenkul Yatırım Fonları Veya Ortaklıklarının Kazançları.....	228
II.5.5. Emeklilik Yatırım Fonlarının Kazançları.....	232
II.5.6. Konut Finansmanı Fonları İle Varlık Finansmanı Fonlarının Kazançları	232
II.6. Taşınmazlar Ve İştirak Hisseleri İle Kurucu Senetleri, İntifa Senetleri Ve Rüşhan Hakları Satış Kazancı İstisnası ...	232
II.6.1. Kurumlar Vergisi Kanununun Yayım Tarihinden Önce Gerçekleşen Satış İşlemlerinde İstisna Uygulaması ..	232
II.6.2. Kurumlar Vergisi Kanununun Yayım Tarihinden Sonra Gerçekleşen Satış İşlemlerinde İstisna Uygulaması..	234
II.6.2.1. İstisnadan Yararlanacak Olanlar	235
II.6.2.2. İstisnanın Uygulanmasına Konu Olacak İktisadi Kıymetler	235
II.6.2.2.1. Taşınmazlar.....	235
II.6.2.2.2. İştirak Hisseleri, Kurucu Senetleri Ve İntifa Senetleri	237
II.6.2.2.3. Rüşhan Hakları.....	238
II.6.2.3. İstisna Uygulamasına İlişkin Şartlar	238
II.6.2.3.1. İki Tam Yıl Süre İle Aktifte Bulundurulma	238
II.6.2.3.1.1. Bedelsiz Olarak Veya Rüşhan Hakkı Kullanılmak Suretiyle Elde Edilen Hisse Senetlerinde İktisap Tarihi	239
II.6.2.3.1.2. Devir Ve Bölünme Hallerinde İktisap Tarihi.....	239
II.6.2.3.1.3. İnşa Halindeki Binalarda 2 Yıllık Sürenin Tespiti.....	239
II.6.2.3.1.4. Aynı Kuruma Ait İştirak Hisselerinin İktisabında 2 Yıllık Sürenin Tespiti	240

II.6.2.3.1.5. Sat-Kirala-Geri Al İşlemine Veya Kira Sertifikası İhracına Konu Edilen Taşınmazların Üçüncü Kişilere Satışında 2 Yıllık Sürenin Tespiti.....	240
II.6.2.3.2. Satış Kazancının Fon Hesabında Tutulması.....	241
II.6.2.3.3. Fon Hesabında Tutulan Kazançların İşletmeden Çekilmemesi	243
II.6.2.3.4. Menkul Kıymet Veya Taşınmaz Ticareti İle Uğraşılmaması.....	245
II.6.2.3.4.1. Kooperatiflerin Durumu.....	246
II.6.2.3.4.2. Holding Şirketlerin Durumu	247
II.6.2.4. Diğer Hususlar	247
II.6.2.4.1. Taşınmazlar İle İştirak Hisselerinin Para Karşılığı Olmaksızın Devir Ve Temlik, Trampası Ve Kamulaştırılması	247
II.6.2.4.2. Satış Vaadi Sözleşmesi İle Satış Öngörülen Taşınmazların Durumu.....	248
II.6.2.4.3. Bedelsiz Olarak Elde Edilen Hisse Senetlerinin Satışından Sağlanan Kazançların Durumu	249
II.6.2.4.4. Grup Şirketleri Arasındaki İşlemlerin Durumu	249
II.6.2.4.5. Kazancın Hesaplanması, Kur Farkı Ve Vade Farklarının Durumu	250
II.7. Bankalara, Finansal Kiralama Ya Da Finansman Şirketlerine Veya Tmsf'ye Borçlu Durumda Olan Kurumlar İle Bankalara Tanınan İstisna	251
II.7.1. Bankalara, Finansal Kiralama Ya Da Finansman Şirketlerine Borçları Nedeniyle Kanuni Takibe Alınmış Veya Tmsf'ye Borçlu Durumda Olan Kurumlar İle Bunların Kefillerine Ve İpotek Verenlere Tanınan İstisna ..	251
II.7.2. Bankalara, Finansal Kiralama Ya Da Finansman Şirketlerine Tanınan İstisna Uygulaması	253
II.8. Yurt Dışı Şube Kazançları	255
II.9. Yurt Dışında Yapılan İnşaat, Onarım, Montaj İşleri İle Teknik Hizmetlerden Sağlanan Kazançlarda İstisna	256

II.9.1. Yurt Dışında Yapılan İnşaat İşleri Nedeniyle, İşin Tamamlanmasından Sonra Ödenen Faiz Ve Kur Farklarının Durumu	259
II.9.2. Yurt Dışında Yapılan İnşaat İşleri Nedeniyle, Merkez Ve Şube Arasındaki Cari Hesapların Değerlemesi	259
II.9.3. Geçici Olarak İhraç Edilen Makine Ve Teçhizatın Türkiye'ye İthalinde Değerleme	260
II.9.4. Türkiye'deki Merkez Genel Giderlerinden Yurt Dışında Yapılan İnşaat İşlerine Pay Verilmesi	260
II.9.5. Yurt Dışında Yapılan İnşaat, Onarım, Montaj İşleri İle Teknik Hizmetlerden Sağlanan Kazanç Veya Hasılatın Türkiye'ye Döviz Olarak Getirilmesi Halinde Doğacak Kur Farklarının Durumu	260
II.9.5.1. Yurt Dışında Tamamlanmış İşlere İlişkin Kazançların Türkiye'ye Getirilmesi Halinde Kur Farklarının Durumu	261
II.9.5.2. Yurt Dışında Devam Etmekte Olan İşlere İlişkin Hasılatın Türkiye'ye Getirilmesi Halinde Kur Farklarının Durumu	261
II.10. Eğitim Tesisleri, Özel Kreş Ve Gündüz Bakımevleri İle Rehabilitasyon Merkezlerinin İşletilmesinden Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna	261
II.10.1. İstisnanın Kapsamı	261
II.10.2. Yararlanma Koşulları	263
II.10.2.1. Eğitim-Öğretim Kazançlarına İlişkin İstisna	263
II.10.2.2. Rehabilitasyon Merkezlerine İlişkin İstisna	264
II.10.2.3. Kreş Ve Gündüz Bakımevlerine İlişkin İstisna	264
II.10.3. İstisnanın Süresi	265
II.10.4. İstisna Süresi İçinde Yeni Okul, Kreş Ve Gündüz Bakımevi Veya Merkez Yapılması	265
II.10.5. İstisnadan Yararlanan İşletmenin Satılması Veya Devredilmesi	266
II.11. Risturn İstisnası	266

II.11.1. Yönetim Gideri Karşılığı Olarak Ödenen Paralardan Harcanmayarak Ortaklara Dağıtılan Kısımlar	267
II.11.2. Tüketim Kooperatiflerinde Risturn İstisnası.....	267
II.11.3. Tarımsal Üretici Birliklerinde Risturn İstinası	267
II.11.4. Diğer Hususlar	268
III. Diğer Kanunlarda Yer Alan İstisnalar	268
III.1. Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden Ve Devrinden Elde Edilecek Kazançlara İlişkin İstisna	269
III.1.1. Yasal Düzenleme Ve İstisnanın Kapsamı	269
III.1.2. İstisna Kazanç Tutarının Tespiti.....	271
III.1.3. Müşterek Genel Giderlerin Dağıtımı	272
III.1.4. İstisna Kapsamındaki Kazançların Dağıtılması	272
III.1.5. İhtiyaç Fazlası Malzemenin Satılması Halinde İstisna Uygulaması	272
III.1.6. Time-Charter İşletmeciliği	273
III.2. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda Yer Alan İstisna.....	273
III.2.1. Yasal Düzenleme	273
III.2.2. Yazılım, Tasarım Ve Ar-Ge Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlarda Kurumlar Vergisi İstisnasının Kapsamı	275
III.2.2.1. İstisna Kapsamına Giren Faaliyetler	276
III.2.2.2. Bölgede Faaliyete Geçilmeden Önce Başlatılmış Projelerden Sağlanan Kazançların İstisna Kapsamında Değerlendirilip Değerlendirilmeyeceği.....	277
III.2.3. Yönetici Şirketlerin Yararlanabilecekleri İstisnanın Kapsamı	278
III.2.4. İstisna Kazanç Tutarının Tespiti.....	278
III.2.5. Müşterek Genel Giderler Ve Amortismanların Dağıtımı	279
III.2.6. İstisna Kapsamındaki Kazançların Dağıtılması	279
III.2.7. İstisna Uygulamasında Süre	279

III.2.8. Bölgedeki İşyeri Kiralamalarında Gelir Vergisi Kesintisi	280
III.2.9. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği Hükümlerine Göre Bildirim Ve Beyanın Yapılması Gereken Yer.....	280
III.2.10. İstisna Uygulamasına İlişkin Bakanlar Kuruluna Verilen Yetki.....	281
III.2.10.1. Bakanlar Kurulu Kararı Kapsamındaki Kazançlar...	281
III.2.10.2. Patent Veya Eşdeğer Belge Alma Şartı.....	282
III.2.10.3. Kazancın İstisnadan Yararlanacak Kısımının Tespiti.....	284
III.3. Serbest Bölgelerde Uygulanan Kurumlar Vergisi İstisnası...	287
III.3.1. Yasal Düzenleme	287
III.3.2. Geçiş Döneminde Kurumlar Vergisi İstisnasının Kapsamı	289
III.3.3. İstisna Kazanç Tutarının Tespiti.....	290
III.3.4. Müşterek Genel Giderler Ve Amortismanların Dağıtımını	291
III.3.5. Vergi Kesenlerin Sorumluluğu.....	291
III.3.5.1. Kâr Paylarının Dağıtılması Halinde Vergi Kesintisi ..	292
III.3.5.2. Mevduat Faizi Ve Repo Gelirinde Vergi Kesintisi	292
III.3.5.3. Muhtasar Beyanname Verilmesi.....	293
III.3.6. İstisna Uygulamasında Süre	293
III.3.7. İmalat Faaliyetlerine Uygulanacak İstisna.....	293
III.3.7.1. Genel Olarak.....	293
III.3.7.2. İstisna Kapsamındaki Fason İmalat.....	294
III.3.8. Diğer Hususlar	296
III.3.8.1. Defter Ve Belge Düzeni.....	296
III.3.8.2. Serbest Bölgelerde Gerçekleşen Birleşme Ve Devir Hallerinde İstisna Uygulaması	296
III.3.8.3. Faaliyet Ruhsatlarında Belirtilen Sürenin Uzatılması	297

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA
DİĞER İSTİSNALAR

- I. Yabancı Fon Kazançlarının Ve Bu Fonların Portföy Yöneticiliğini Yapan Şirketlerin Vergisel Durumu 299
- I.1. Yabancı Fonların Kazançlarına İlişkin Düzenlemeler Ve Uygulama 299
- I.1.1. Uygulamanın Şartları 300
- I.1.1.1. Fon Adına Tesis Edilen İşlemlerin Portföy Yöneticisi Şirketin Mutat Faaliyetleri Arasında Yer Alması 301
- I.1.1.2. Yabancı Fon İle Portföy Yöneticisi Şirket Arasındaki İlişkinin Bağımsız Olarak Faaliyet Gösteren Kişilerdeki Gibi Olması 301
- I.1.1.3. Portföy Yöneticiliği Hizmeti Karşılığı Alınacak Bedelin Emsale Uygun Olması Ve Transfer Fiyatlandırması Raporu Verilmesi 301
- I.1.1.4. Portföy Yöneticisi Şirketin Yabancı Fon Üzerindeki Hak Sahipliği Oranının %20'yi Aşmaması 302
- I.2. Portföy Yöneticisi Şirketin Yabancı Fondan Elde Ettiği Kazançlar 302
- I.3. Fonun Katılımcı Ve Kurucuları Arasında Doğrudan Veya Dolaylı Olarak Bulunan Tam Mükellef Gerçek Kişi Veya Kurumlara İlişkin Bildirim 302
- II. Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna 303
- II.1. Sınai Mülkiyet Haklarından Elde Edilen Kazanç Ve İratların Kapsamı 303
- II.2. İstisnadan Yararlanacak Olanlar 304
- II.3. İstisnadan Yararlanma Şartları 305
- II.3.1. Buluşlara İlişkin Araştırma, Geliştirme Ve Yenilik Faaliyetleri İle Yazılım Faaliyetlerinin Türkiye'de Gerçekleştirilmesi 305

II.3.2. İncelemeli Sistemle Patent Veya Olumlu Araştırma Raporu Sonucunda Faydalı Model Belgesi Alınması.....	305
II.3.3. İstisna Uygulamasından Yararlanacak Kişilerden Olunması	306
II.3.3.1. İstisnadan Yararlanacak Kişilerin 551 Sayılı KHK’da Belirtilen Nitelikleri Taşınması	306
II.3.3.2. Patent Veya Faydalı Model Belgesi Üzerinde Tekel Niteliğinde Özel Bir Ruhsata Sahip Olunması	306
II.3.4. Patent Veya Faydalı Model Belgesi İçin Sağlanan Koruma Süresinin Aşılmamış Olması	307
II.4. İstisna Uygulaması	308
II.4.1. 09/08/2016 Tarihinden Önce Değerleme Raporu Düzenlenmesi Amacıyla Başvuranların Durumu	308
II.4.2. İstisna Kazancın Tespiti.....	309
II.4.2.1. Buluşun Üretim Sürecinde Kullanılması Halinde Kazancın Tespiti.....	310
II.4.3. Kesinti Uygulaması.....	311
II.5. Diğer Hususlar.....	312
II.5.1. 01/01/2015 Tarihinden Önce Tescil Edilmiş Patentli Veya Faydalı Model Belgeli Buluşların Durumu.....	312
II.5.2. Sınai Mülkiyet Hakkının Devredilmesi, Satılması Veya Kiralanması İşlemlerinin Tescili	313
II.5.3. Araştırma, Geliştirme Ve Yenilik Faaliyetleri İle Yazılım Faaliyetlerinin Bir Kısımının Veya Tamamının Yurt Dışında Gerçekleştirilmesi.....	313
II.5.4. Patent Veya Faydalı Model Belgesinin Geriye Dönük Olarak Hükümsüz Sayılması	313
II.5.5. İstisna Uygulamalarında Tercih	314
III. Sat-Kirala-Geri Al İşlemlerinden Doğan Kazançlarda İstisna Uygulaması.....	314
III.1. İstisnadan Yararlanacak Olanlar	315
III.2. İstisna Uygulamasına Konu Olacak İktisadi Kıymetler	315
III.2.1. Taşınmazlar.....	316

III.2.2. Taşınır	316
III.3. İstisnadan Yararlanma Şartları	316
III.3.1. Taşınır Veya Taşınmazın Kiralayanlara, Geri Kiralama Amacıyla Ve Sözleşme Sonunda Geri Alınması Şartıyla Satıldığı Hususunun Sözleşmede Yer Alması	316
III.3.2. Satış Kazancının Özel Fon Hesabında Tutulması	317
III.3.3. Fon Hesabında Tutulan Kazancın İşletmeden Çekilmemesi	317
III.4. İstisna Uygulaması	319
III.4.1. Varlıkların Sat-Kirala-Geri Al Süreci Tamamlanmadan Üçüncü Kişi Ve Kurumlara Satılması Durumu	323
III.4.2. İstisna Uygulamasında Başlangıç Tarihi	325
IV. Kira Sertifikası İhracı Amacıyla Her Türlü Varlık Ve Hakların Satışından Doğan Kazançlarda İstisna Uygulaması	326
IV.1. İstisnadan Yararlanacak Olanlar	326
IV.2. İstisna Uygulamasına Konu Olacak İktisadi Kıymetler	327
IV.2.1. Varlıklar	327
IV.2.2. Haklar	327
IV.3. İstisnadan Yararlanma Şartları	327
IV.3.1. Varlık Veya Hakkın Varlık Kiralama Şirketine, Kira Sertifikası İhracı Amacıyla Ve Sözleşme Sonunda Geri Alınması Şartıyla Satıldığı Hususunun Sözleşmede Yer Alması	327
IV.3.2. Satış Kazancının Özel Fon Hesabında Tutulması	328
IV.3.3. Fon Hesabında Tutulan Kazancın İşletmeden Çekilmemesi	328
IV.4. İstisna Uygulaması	329
IV.4.1. Varlık ve hakların varlık kiralama şirketleri tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumu	331
V. Kurumlar Vergisinden İstisna Edilen Kazançlara İsbet Eden Giderlerin Diğer Kazançlardan İndirilememesi	333

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
TAM MÜKELLEFLER KURUMLARDA KURUM
KAZANCININ TESPİTİ

I.	Kurum Kazancının Tespiti.....	337
I.1.	Türev Ürünlerden Elde Edilen Kurum Kazançlarının Tespiti	338
I.1.1.	Forward İşlemleri.....	338
I.1.2.	Swap İşlemleri	339
I.1.2.1.	Para Swapı.....	339
I.1.2.2.	Faiz Swapı.....	341
I.1.3.	Opsiyon Sözleşmeleri	341
I.1.3.1.	Opsiyon Primi	342
I.1.3.2.	Opsiyon Sözleşmesi	342
I.1.4.	Vadeli İşlem Ve Opsiyon Borsası İşlemleri	343
I.1.5.	Aracı Kuruluş Varantları	344
II.	Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı	344
II.1.	Kontrol Edilen Yabancı Kurum.....	345
II.2.	Yurt Dışı İştirakin Kurum Kazancının Türkiye’de Kurumlar Vergisine Tabi Tutulabilmesine İlişkin Şartlar	346
II.2.1.	Yurt Dışı İştirakin İlgili Yıldaki Toplam Gayri Safi Hasılatının %25 Veya Fazlasının Pasif Nitelikli Gelirlerden Oluşması.....	346
II.2.2.	Yurt Dışı İştirakin Taşınması Gereken Vergi Yükü.....	347
II.2.3.	Yurt Dışı İştirakin Asgari Gayrisafi Hasılat Tutarı	347
II.3.	Tam Mükellefler Kurumlarının Kurumlar Vergisi Matrahına Dahil Edilecek Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı.....	348
II.4.	İştirakin Yurt Dışında Ödediği Vergilerin Mahsubu	349
II.5.	İştirakin Kâr Paylarını Dağıtması Durumunda Vergileme....	349
II.6.	Kontrol Edilen Yabancı Kurum Müessesesinin Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Karşısındaki Durumu.....	350
III.	Kurum Kazancının Tespitinde İndirilecek Giderler	351

III.1. Menkul Kıymet İhraç Giderleri.....	351
III.2. Kuruluş Ve Örgütlenme Giderleri.....	351
III.3. Genel Kurul Toplantıları İçin Yapılan Giderler İle Birleşme, Devir, Bölünme, Fesih Ve Tasfiye Giderleri.....	351
III.4. Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketlerde Komandite Ortağın Kâr Payı.....	352
III.5. Katılım Bankalarının Katılma Hesabı Karşılığında Ödenen Kâr Payları	352
III.6. Sigorta Ve Reasürans Şirketlerince Ayrılan Teknik Karşılıklar.....	353
III.6.1. Muallak Hasar Ve Tazminat Karşılıkları	353
III.6.2. Kazanılmamış Prim Karşılıkları	354
III.6.3. Hayat Sigortalarında Matematik Karşılıklar	354
III.6.4. Ayrılan Sigorta Teknik Karşılıklarının Ertesi Bilanço Döneminde Aynen Kâra Nakledilmesi	355
III.7. Holding Şirketlerin Genel İdare Giderlerinin Bağlı Şirketlere Dağıtımı	355
IV. Zarar Mahsubu	356
IV.1. Geçmiş Yıl Zararları.....	356
IV.2. Devir Ve Bölünme Durumunda Zarar Mahsubu	356
IV.2.1. Öz Sermaye Tutarı.....	357
IV.2.2. Devir Ve Bölünme Halinde Zarar Mahsubu Yapılabilmesinin Şartları	357
IV.2.3. Devir Ve Bölünme Halinde Zarar Mahsubunun Sırası Ve Mahsup Edilemeyen Zarar Tutarları	358
IV.3. Yurt Dışı Zararların Mahsubu	358
IV.3.1. Yurt Dışı Zararların Tevsiki.....	358
IV.3.2. Denetim Yaptırma Zorunluluğu	359
IV.3.3. Yurt Dışında Zarar Mahsubu	359
IV.3.4. Geçmiş Yıl Faaliyet Sonuçları	359
V. Kurumlar Vergisi Beyannamesinde Yapılabilecek Diğer İndirimler	360

V.1. Ar-Ge İndirimi.....	360
V.2. Sponsorluk Harcamaları İle Bağış Ve Yardımlar.....	361
V.2.1. Sponsorluk Harcamaları.....	361
V.2.2. Bağış Ve Yardımlar	364
V.2.2.1. Kurum Kazancının %5'i İle Sınırlı Bağış Ve Yardımlar.....	364
V.2.2.2. Eğitim Ve Sağlık Tesisleri İle Dini Tesislere İlişkin Bağış Ve Yardımlar	365
V.2.2.2.1. Eğitim Ve Sağlık Tesisleri İle Dini Tesislere İlişkin Bağış Ve Yardımların Kapsamı.....	366
V.2.2.2.2. Kapsama Dahil Olan Bağış Ve Yardımlar	367
V.2.2.2.3. Bağış Ve Yardımın Belgelendirilmesi.....	368
V.2.2.3. Kültür Ve Turizm Amaçlı Bağış Ve Yardımlar.....	369
V.2.2.4. Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına İlişkin Bağış Ve Yardımlar	371
V.2.2.5. Türkiye Kızılay Derneğine Ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Yapılan Bağış Veya Yardımlar.....	371
V.2.2.6. Yükseköğretim Kurumlarına Yapılacak Bağış Ve Yardımlar.....	371
V.3. Girişim Sermayesi Fonu.....	371
V.3.1. İndirim Şartları.....	372
V.3.2. İndirim Tutarının Hesaplanması	372
V.3.3. Fon tutarının vergilendirilmesi.....	373
V.4. Türkiye'den Yurtdışı Mukimi Kişi Ve Kurumlara Verilen Hizmetler.....	374
V.4.1. İndirim Kapsamındaki Hizmetler.....	375
V.4.2. İndirimden Faydalanma Şartları.....	375
V.4.2.1. İndirimden Faydalanabilecek Şirketlerin Ana Sözleşmelerinde Yazılı Esas Faaliyet Konusu.....	375
V.4.2.2. Hizmetin, Türkiye'den Münhasıran Yurt Dışı Mukimi Kişi Ve/Veya Kurum İçin Yapılmış Olması	376
V.4.2.3. Faturanın Yurt Dışı Mukimi Kişi Ve/Veya Kurum Adına Düzenlenmesi.....	376

V.4.3. Türkiye'den Yurt Dışı Mukimi Kişi Ve/Veya Kurumlara Verilen Hizmetlerden Elde Edilen Kazancın Tespiti, Kayıtlarda İzlenmesi Ve Beyanı	376
V.4.3.1. İndirim Tutarının Tespiti	376
V.4.3.2. Kazançların Kayıtlarda İzlenmesi	377
V.4.3.3. Esas Faaliyet Konusu Dışındaki Gelirler	377
V.5. Sermaye Artırımında İndirim	377
V.5.1. İndirimin Kapsamı	378
V.5.2. İndirim Uygulaması	380
V.5.2.1. Sermaye Artırımının Tescili Ve Artırılan Tutarın Şirketin Banka Hesabına Yatırılması	380
V.5.2.2. Her Bir Hesap Dönemi İçin Ayrı Ayrı Yararlanma	382
V.5.2.3. Kazanç Yetersizliği Nedeniyle İndirim Konusu Edilemeyen Tutarın Sonraki Dönemlere Devri	383
VI. Kurum Kazancının Tespitinde Hasıllardan İndirilemeyecek Giderler	384
VI.1. Öz Sermaye Üzerinden Ödenen Veya Hesaplanan Faizler ...	384
VI.2. Örtülü Sermaye Üzerinden Ödenen Veya Hesaplanan Faiz, Kur Farkları Ve Benzeri Giderler	384
VI.3. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Olarak Dağıtılan Kazançlar	384
VI.4. Her Ne Şekilde Ve Ne İsimle Olursa Olsun Ayrılan Yedek Akçeler	384
VI.5. Hesaplanan Kurumlar Vergisi İle Her Türlü Para Cezaları İle Vergi Cezaları Ve Gecikme Zamları	385
VI.6. Menkul Kıymetlerin İtibari Değerlerinin Altında İhracından Doğan Zararlar	385
VI.7. Bazı Taşıtlara İlişkin Giderler Ve Amortismanlar	385
VI.8. Kurumun Kendisinin, Ortaklarının, Yöneticilerinin Ve Çalışanlarının Suçlarından Doğan Tazminat Giderleri	386
VI.9. Basın Yoluyla İşlenen Fiillerden Dolayı Ödenen Tazminatlar	386

VI.10. Bazı Ürünlere Ait İlan Ve Reklam Giderleri.....	386
VI.11. Kurumların Yönetim Kurulu Başkan Ve Üyelerine Verilen Temettü İkramiyeleri	386
VI.12. Kanunen Yasaklanmış Fiiller Nedeniyle Katlanılan Giderler.....	387

BEŞİNCİ BÖLÜM
ÖRTÜLÜ SERMAYE VE TRANSFER
FİYATLANDIRMASI YOLUYLA ÖRTÜLÜ
KAZANÇ DAĞITIMI

I. Örtülü Sermaye	389
I.1. Örtülü Sermaye Kavramı Ve Borç/Öz Sermaye Oranı	389
I.1.1. Ortak.....	390
I.1.2. Ortakla İlişkili Kişi.....	390
I.1.3. Borcun Doğrudan Veya Dolaylı Olarak Temin Edilmesi ...	391
I.1.4. Borcun İşletmede Kullanılması Gereği.....	391
I.1.5. Borcun Öz Sermayenin Üç Katını Aşması	392
I.1.6. Örtülü Sermaye Tutarı	394
I.2. Örtülü Sermaye Sayılmayacak Borçlanmalar	395
I.2.1. Gayri Nakdi Teminatlar Karşılığında Üçüncü Kişilerden Yapılan Borçlanmalar	395
I.2.2. Banka Ve Finans Kurumlarından Temin Edilerek Kullandırılan Borçlar.....	395
I.2.3. Bankalar Tarafından Yapılan Borçlanmalar	396
I.2.4. Finansal Kiralama Şirketleri, Finansman Ve Faktoring Şirketleri İle İpotek Finansman Kuruluşlarının Bankalardan Yaptıkları Borçlanmalar	396
I.3. Örtülü Sermaye Uygulamasında Kur Farkı Gelirlerinin Durumu.....	396

I.4. Örtülü Sermaye Üzerinden Yapılan Ödemeler Veya Hesaplanan Tutarların Kâr Payı Sayılması Ve Yapılacak Düzeltme İşlemleri	397
I.4.1. Borç Veren Tam Mükellef Kurum Olması.....	397
I.4.2. Borç Veren Dar Mükellef Kurum, Gerçek Kişi, Vergiye Tabi Olmayan Veya Vergiden Muaf Herhangi Bir Kişi Olması.....	398
I.5. Örtülü Sermayenin Hesaplanması	399
II. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımını	400
II.1. İlişkili Kişi Kavramı Ve Emsallere Uygunluk İlkesi	401
II.2. Emsaline Uygun Fiyat Veya Bedelin Tespitinde Uygulanacak Yöntemler.....	401
II.3. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Dağıtılan Örtülü Kazanç Tutarlarının Kâr Payı Sayılması Ve Yapılacak Düzeltme İşlemleri	403
II.4. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımında Hazine Zararı.....	404

ALTINCI BÖLÜM

KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA BEYAN, TARH VE ÖDEME

I. Beyan Esası.....	405
I.1. Beyannamenin Verilmesi	405
I.2. Beyannamenin Verilme Zamanı	406
I.3. Beyannamenin Verileceği Yer	406
I.4. Kooperatif Gelirlerinin Sadece Taşınmaz Kira Gelirlerinden Ve Mevduat Faizlerinden Oluşması Halinde Beyan.....	407
II. Kurumlar Vergisinin Tarhı.....	408
II.1. Vergilendirme Dönemi	408
II.2. Tarhiyatın Muhatabı	408

II.3. Tarhiyatın Zamanı.....	408
III. Verginin Ödenmesi	409
III.1. Ödeme Süresi.....	409
III.2. Tasfiye Ve Birleşme İşlemlerinde Verginin Ödenmesi.....	409
III.3. Devir Ve Tam Bölünme İşlemlerinde Verginin Ödenmesi ...	410
III.4. Muhtasar Beyannameler Üzerinden Tahakkuk Eden Vergilerin Ödenmesi.....	411

YEDİNCİ BÖLÜM

TAM MÜKELLEF KURUMLARA YAPILAN ÖDEMELERDE VERGİ KESİNTİSİ

I. Tam Mükellef Kurumlara Yapılan Ödemelerde Vergi Kesintisi...	413
I.1. Vergi Kesintisi Yapmakla Sorumlu Olanlar	414
I.2. Vergi Kesintisine Tabi Tutulacak Kazanç Ve İratlar.....	415
I.2.1. Birden Fazla Takvim Yılına Yaygın İnşaat Ve Onarım İşlerine İlişkin Olarak Yapılan Hak Ediş Ödemeleri	415
I.2.1.1. Konsorsiyum Olarak Yapılan İşlere İlişkin Ödemelerin Durumu.....	415
I.2.2. Taşınmazların Kiralanması Karşılığında Yapılan Kira Ödemeleri.....	417
I.2.2.1. Kooperatiflere Ait Taşınmazların Kiralanması Karşılığında Yapılan Kira Ödemeleri.....	417
I.2.2.2. Dernek Veya Vakıflara Ait Taşınmazların Kiralanması Karşılığında Yapılan Kira Ödemeleri.....	417
I.2.2.3. Diğer Kurumlar Vergisi Mükelleflerine Ait Taşınmazların Kiralanması Karşılığında Yapılan Kira Ödemeleri	418
I.2.2.4. Devlete, Özel İdarelere, Belediyelere Ve Köylere Ait Taşınmazların Kiralanması Karşılığında Yapılan Kira Ödemeleri	418

I.2.3. Her Nevi Tahvil Ve Hazine Bonusu Faizleri İle Toplu Konut İdaresi, Varlık Kiralama Şirketleri Ve Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetler Ve Varlık Kiralama Şirketleri Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikalarından Sağlanan Gelirler.....	418
I.2.3.1. Döviz Cinsinden Yahut Döviz, Altına Veya Başka Bir Değere Endeksli Menkul Kıymetlerin İtfası Sırasında Oluşan Değer Artışlarında Vergi Kesintisi.....	419
I.2.3.2. Her Nevi Tahvil Ve Hazine Bonusu Faizleri İle Toplu Konut İdaresi, Varlık Kiralama Şirketleri Ve Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetler Ve Varlık Kiralama Şirketleri Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikalarından Sağlanan Gelirlerin Kurumlar Vergisine Tabi Olmayan Veya Kurumlar Vergisinden Muaf Olanlar Tarafından Elde Edilmesi Halinde Vergi Kesintisi Uygulaması	420
I.2.4. Mevduat Faizleri.....	421
I.2.5. Katılım Bankaları Tarafından Katılma Hesabı Karşılığında Ödenen Kâr Payları.....	421
I.2.6. Kâr Ve Zarar Ortaklığı Belgesi Karşılığında Ödenen Kâr Payları.....	422
I.2.7. Repo Gelirleri.....	422
I.2.8. Şans Oyunlarını Düzenleyenler Tarafından Bunların Bayilerine Veya Aracılarına Ödenen Komisyon, Prim Ve Benzeri Ödemeler Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi	423
I.2.9. Vergiden Muaf Olan Kurumlara Dağıtılan Kâr Paylarında Vergi Kesintisi	423
I.2.10. Fon Ve Yatırım Ortaklıklarının İstisna Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi.....	423
I.2.10.1. Portföyü Türkiye’de Kurulu Borsalarda İşlem Gören Altın Ve Kıymetli Madenlere Dayalı Yatırım Fonları Veya Ortaklıklarının Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi	424

I.2.10.2. Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Veya Ortaklıklarının İstisna Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi	424
I.2.10.3. Gayrimenkul Yatırım Fonları Veya Ortaklıklarının İstisna Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi....	424
I.2.10.4. Emeklilik Yatırım Fonlarının İstisna Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi	425
I.2.10.5. Konut Finansmanı Fonları Ve Varlık Finansmanı Fonlarının İstisna Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi.....	425
I.3. Vergi Kesintilerine İlişkin Beyannamenin Verilme Yeri Ve Zamanı	425
I.4. Dağıtılan Kâr Paylarında Vergi Kesintisi	426
I.4.1. Genel Açıklama.....	426
I.4.2. Vergi Kesintisi Oranı.....	428
I.4.3. Gelir Vergisi Kanununun Geçici 62. Maddesi Uygulaması	428
I.4.4. Kâr Payı Elde Eden Kişilerin Hukuki Statülerinin Belirlenmemesi Durumunda Vergi Kesintisi Uygulaması	430
I.4.5. İstisna Kazançların Vergi Kesintisi Karşısındaki Durumu	431
I.4.6. Avans Kâr Payı Dağıtımını	432

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TASFİYE, BİRLEŞME, DEVİR, BÖLÜNME VE HİSSE DEĞİŞİMİ

I. Tasfiye.....	433
I.1. Tasfiye Dönemi.....	433
I.1.1. Tasfiyenin Zararla Kapanması Halinde Düzeltme	434
I.1.2. Tasfiyede Zamanaşımı.....	435
I.2. Tasfiye Beyannameleri	435
I.3. Tasfiye Kârı	436
I.4. Servet Değeri.....	437

I.5. Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu	437
I.6. Tasfiye İşlemlerinin İncelenmesi	438
II. Birleşme.....	438
III. Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi.....	438
III.1. Devir	438
III.2. Bölünme	439
III.2.1. Tam Bölünme	439
III.2.2. Kısmi Bölünme	440
III.2.2.1. Üretim Ve Hizmet İşletmelerinin Aynı Sermaye Olarak Konulması	440
III.2.2.1.1. Devredilen İktisadi Kıymetlerle Birlikte Bunlara Ait Borçların Da Devredilmesi Halinde Devre Konu Net Değerin Sıfır Veya Negatif Olması Durumu	442
III.2.2.1.2. Üretim Ve Hizmet İşletmelerine Bağlı Taşınmazların Durumu.....	443
III.2.2.1.3. Üretim Ve Hizmet İşletmelerinin Belli Bir Kısımının Kısmi Bölünmeye Konu Edilmesi	443
III.2.2.2. Bölünmenin Gerçekleştiği Tarihe Kadar Bölünen Varlıkların Değerinde Meydana Gelecek Değişikliklerin Durumu.....	444
III.2.2.3. İştirak Hisselerinin Ortaklara Verilmesi	444
III.3. Devir Ve Bölünmeye İlişkin Ortak Hususlar.....	445
III.3.2.1. Alınan Hisse Senetlerinin Durumu	445
III.3.1. Amortisman Uygulaması.....	446
III.3.2. Devir Ve Bölünmelerde Elde Edilen Hisselerin İktisap Tarihi.....	446
III.4. Hisse Değişimi	446
IV. Devir, Bölünme Ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme....	449
IV.1. Devir Halinde Vergilendirme Ve Beyan	449
IV.2. Tam Bölünme Halinde Vergileme Ve Beyan.....	450
IV.3. Kısmi Bölünme Ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergileme	451

DOKUZUNCU BÖLÜM
DAR MÜKELLEFİYET ESASINDA
VERGİNİN TARHI VE ÖDENMESİ

I.	Safi Kurum Kazancı	453
I.1.	Kurum Kazancının Tespiti	453
I.2.	Kurum Kazancını Oluşturan Kazanç Ve İratlar	454
I.2.1.	Ticari Kazançlar	455
I.2.2.	Zirai İşletmelerden Elde Edilen Kazançlar	455
I.2.3.	Serbest Meslek Kazançları	455
I.2.4.	Taşınır Ve Taşınmazlar İle Hakların Türkiye’de Kiralananmasından Elde Edilen İratlar	456
I.2.5.	Türkiye’de Elde Edilen Menkul Sermaye İratları	457
I.2.6.	Türkiye’de Elde Edilen Diğer Kazanç Ve İratlar	457
I.3.	Dar Mükellef Kurum Kazancının Tespitinde Ayrıca İndirilemeyecek Giderler	457
I.4.	Dar Mükellefiyette Örtülü Sermaye Uygulaması	458
I.5.	Dar Mükellefiyette Tasfiye Ve Kısmi Bölünmeye İlişkin Uygulama	459
II.	Yabancı Ulaştırma Kurumlarında Kurum Kazancının Tespiti	459
II.1.	Yabancı Ulaştırma Kurumlarında Hasılatın Tespiti	459
II.2.	Yabancı Ulaştırma Kurumlarında Kurum Kazancının Tespiti	460
III.	Beyan Esası	461
IV.	Vergilendirme Dönemi Ve Beyan	461
IV.1.	Vergilendirme Dönemi	461
IV.2.	Beyannamenin Verileceği Yer	461
IV.3.	Beyannamenin Verilme Zamanı	462
IV.4.	Beyannamenin Şekil, İçerik Ve Ekleri	462
V.	Özel Beyan Zamanı Tayin Olunan Gelirler	462
VI.	Beyannamenin Verilme Yeri	463

VII. Dar Mükellefiyette Tarhiyatın Muhatabı, Tarh Zamanı Ve Tarh Yeri.....	464
VII.1. Tarhiyatın Muhatabı	464
VII.2. Tarhiyatın Zamanı Ve Yeri	464
VIII. Ödeme Süresi.....	464
IX. Dar Mükellefiyette Vergi Kesintisi	465
IX.1. Vergi Kesintisi Yapmakla Sorumlu Olanlar.....	465
IX.2. Dar Mükellef Kurumlar Tarafından Türkiye’de Bulunan İşyeri Veya Daimi Temsilci Vasıtasıyla Elde Edilen Kazanç Ve İratlarda Vergi Kesintisi.....	465
IX.3. Vergi Kesintisine Tabi Kazanç Ve İratlar	468
IX.3.1. Birden Fazla Takvim Yılına Yaygın İnşaat Ve Onarım İşleri İle Uğraşan Dar Mükellef Kurumlara Yapılan Hak Ediş Ödemeleri	469
IX.3.2. Serbest Meslek Kazançları.....	469
IX.3.3. Gayrimenkul Sermaye İratları.....	470
IX.3.4. Menkul Sermaye İratları	470
IX.3.5. Gayri Maddi Hakların Satış, Devir Ve Temliki.....	472
IX.3.6. Dar Mükellef Kurumlara Veya Kurumlar Vergisinden Muaf Dar Mükelleflere Dağıtılan Kâr Payları	472
IX.3.7. Yurt Dışı İştirak Kazançları Üzerinden Dar Mükellef Kurumlara Dağıtılan Kâr Payları	473
IX.3.8. Sergi Ve Panayır Kazançları	474
IX.3.9. Yıllık Veya Özel Beyanname Veren Dar Mükellef Kurumların Menkul Sermaye İradı Sayılan Kazançlarından Ana Merkeze Aktarılan Tutarlar	474
IX.3.10. Dar Mükellef Kurumlarca Yapılan Türev İşlemlerde Vergi Kesintisi	474
IX.3.10.1. Forward İşlemleri.....	474
IX.3.10.2. Swap İşlemleri.....	475
IX.3.10.2.1. Para Swapı	475
IX.3.10.2.2. Faiz Swapı	475

IX.3.10.3. Opsiyon Sözleşmeleri Ve Opsiyon Primi.....	476
IX.3.10.4. Vadeli İşlem Ve Opsiyon Borsası İşlemleri.....	476
IX.3.10.5. Aracı Kuruluş Varantları.....	476
IX.4. Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Ülkelerde Yerleşik Olan Veya Faaliyette Bulunan Kurumlara Yapılacak Her Türlü Ödemeler.....	477
IX.4.1. Uygulama Kapsamındaki Ülkeler.....	477
IX.4.2. Vergi Kesintisi Kapsamındaki Ödemeler.....	478
IX.4.3. Vergi Kesintisi Kapsamında Olmayan Ödemeler	478
IX.5. Bu Madde Kapsamında Yapılacak Vergi Kesintisine İlişkin Beyannameye Dahil Edilmesi Zorunlu Kazançlar İle Beyannameye Dahil Edilmesi İhtiyari Olan Kazançlar....	479
X. Muhtasar Beyanname	480

ONUNCU BÖLÜM

I. Kurumlar Vergisi Oranı, Geçici Vergi Ve İndirimli Kurumlar Vergisi	481
I.1. Kurumlar Vergisi Oranı Ve Geçici Vergi.....	481
I.2. İndirimli Kurumlar Vergisi	481
I.2.1. Kapsam	482
I.2.2. İndirimli Vergi Oranından Yararlanamayacaklar.....	482
I.2.3. İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulaması.....	482
I.2.4. İndirimli Vergi Uygulamasına İlişkin Bakanlar Kuruluna Verilen Yetki	485
I.2.5. Yatırım Döneminde Diğer Faaliyetlerden Elde Edilen Kazançlarda İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulaması.....	486
I.2.6. Diğer Faaliyetlerden Elde Edilen Kazancın Kapsamı Ve İndirimli Vergi Oranı Uygulamasında Öncelik Sırası.....	489
I.2.7. Kurumlar Vergisi Matrahının Birden Fazla Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Elde Edilen Kazançtan Düşük Olması.....	490

I.2.8. Tevsi Yatırımlardan Doğan Kazançlarda İndirimli Kurumlar Vergisi Oranı Uygulaması	491
I.2.9. Kanunda Belirtilen Şartlara Uyulmaması Halinde Yapılacak İşlemler.....	494
I.2.10. Teşvik Belgeli Yatırımların Devri	495
I.2.10.1. Yatırımın Faaliyete Geçmeden Önce Devredilmesi Durumu	495
I.2.10.2. Yatırımın Kısmen Veya Tamamen Faaliyete Geçmesinden Sonra Devredilmesi Durumu	495
I.2.11. Yatırıma Katkı Tutarında Endeksleme	496
I.3. Küçük Ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (Kobi) Birleşmelerinde Kurumlar Vergisi Oranının İndirimli Uygulanması	498
I.3.1. Kobi Tanımı.....	498
I.3.2. Kobi Birleşmelerinde Kurumlar Vergisi Oranının İndirimli Uygulanmasının Şartları.....	499
I.3.2.1. Birleşmenin, Kanunun 19. Maddesinin Birinci Fıkrasında Yer Alan Devir Şartlarını Taşınması	500
I.3.2.2. Birleşen Kurumların Kobi Niteliğinde Olması	500
I.3.2.3. Birleşen Kurumların Devir Tarihi İtibarıyla Sanayi Sicil Belgesini Haiz Ve Fiilen Üretim Faaliyetiyle İştigal Eden Kurumlardan Olması.....	500
I.3.3. Kurumlar Vergisi Oranının İndirimli Uygulanması.....	501
II. Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Mahsubu.....	502
II.1. Mahsup İmkkanı.....	502
II.2. Mahsup Süresi.....	502
II.3. Mahsup Edilebilecek Yurt Dışı Vergilerin Sınırı.....	503
II.4. Kontrol Edilen Yabancı Kurumun Ödediği Vergiler	503
II.5. Yurt Dışı İştiraklerden Elde Edilen Kâr Payları Üzerinden Ödenen Vergilerin Mahsubu.....	504
II.6. Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Geçici Vergiden Mahsubu .	505
II.7. Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Tevsiki.....	505

III.	Yurt İçinde Kesilen Vergilerin Mahsubu.....	506
III.1.	Vergi Mahsubu	506
III.2.	Fonlar Ve Yatırım Ortaklıkları Bünyesinde Kesilen Verginin, Söz Konusu Kurumlardan Kâr Payı Alanlarca Mahsubu	507
III.3.	Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı Üzerinden Kesilen Vergilerin Mahsubu.....	507
III.4.	Kesilen Vergilerin Geçici Vergiden Mahsubu.....	508
III.5.	Kesilen Vergilerin Beyanname Üzerinden Mahsubu	508
III.6.	Fonların Ve Yatırım Ortaklıklarının Gelirleri Üzerinden Ödenen Vergilerin Mahsubu.....	509
III.7.	Yurt Dışında Ödenen Vergilerin, Yurt İçinde Ödenen Vergilerin Ve Geçici Verginin Mahsup Sırası	509
III.8.	Değerleme İşlemlerinden Doğan Kazanca İsbet Eden Vergi Kesintilerinin Mahsubu	510
IV.	Diğer Kanunlardaki Muafiyet, İstisna ve İndirimlerin Sınırı	511
	YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	539